

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Волинський національний університет імені Лесі Українки
Факультет (інститут) Психології
Кафедра практичної психології та психодіагностики

СИЛАБУС
нормативної навчальної дисципліни
Пропедевтична практика

підготовки Бакалаврів
спеціальності 053 Психологія
освітньо-професійної програми Практична психологія

Силабус навчальної дисципліни «Пропедевтична практика», для студентів освітньої програми бакалавр, галузі знань 05 Соціальні та поведінкові науки, спеціальності 053 Психологія. Освітня програма: практична психологія

Розробник: Шкарлатюк Катерина Іванівна, кандидат психологічних наук, доцент кафедри практичної психології та психодіагностики.

Програма навчальної дисципліни «Пропедевтична практика» затверджена на засіданні кафедри практичної психології та психодіагностики

протокол № 2 від 8 вересня 2021 року

Завідувач кафедри: _____ Людмила МАГДИСЮК

Опис навчальної пропедевтичної практики (психолога-стажиста)

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітня програма, освітній ступінь	Характеристика навчальної дисципліни
		денна форма навчання
Кількість кредитів 6	Галузь знань 05 «Соціальні та поведінкові науки»	нормативна
	Спеціальність 053 Психологія	Рік підготовки 1 Семестр 1,2
Загальна кількість годин 180	Освітня програма Психологія, Практична психологія	Самостійна робота 172 год
	Освітній ступінь Бакалавр	Консультації 8 год.
		Форма контролю: залік

Інформація про викладача

ППП: Шкарлатюк Катерина Іванівна

Науковий ступінь: кандидат психологічних наук

Вчене звання доцент

Посада: доцент кафедри практичної психології та психодіагностики

Контактна інформація: мобільний телефон +380505173527; електронна адреса Shkarlatiuk.Kateryna@vnu.edu.ua,

Дні занять _____

Консультації з навчальної дисципліни проводяться протягом семестру _____.

В разі додаткової потреби здобувача в консультації час погоджується з викладачем.

Опис дисципліни

Сучасна ситуація підготовки спеціалістів із психології, реальне зростання суспільного запиту на практичних психологів істотно підвищує рівень вимог до майбутніх спеціалістів, а також змінює зміст і структуру завдань, які студент повинен вміти вирішувати самостійно.

Саме тому головною метою **навчальної пропедевтичної практики (психолога-стажиста)** є оволодіння студентами сучасними методами і формами організації діяльності в галузі їх майбутньої професії, формування у них

професійних умінь і навичок професійної діяльності, опрацювання прикладних алгоритмів вирішення конкретних завдань, що виникають в різних галузях застосування психологічних знань.

Компетентності:

Інтегральна компетентність (ІНТ):

Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми у сфері психології, що передбачають застосування основних психологічних теорій та методів та характеризуються комплексністю і невизначеністю умов.

Загальні компетентності:

ЗК1. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК2. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.

ЗК3. Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій.

ЗК4. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.

ЗК5. Здатність бути критичним і самокритичним.

ЗК6. Здатність приймати обґрунтовані рішення.

ЗК7. Здатність генерувати нові ідеї (креативність).

ЗК8. Навички міжособистісної взаємодії,

ЗК9 Здатність працювати в команді.

ЗК10. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.

ЗК11. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.

Додаткові загальні компетенції:

ЗК-12. Здатність планувати та керувати часом.

ЗК-13. Здатність спілкуватися рідною мовою як усно, так і письмово.

ЗК-14. Здатність до адаптації та дії в новій ситуації, здійснення безпечної діяльності.

ЗК-15. Здатність оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт

Спеціальні (фахові, предметні) компетентності

СК1. Здатність оперувати категоріально-понятійним апаратом психології.

СК2. Здатність до ретроспективного аналізу вітчизняного та зарубіжного досвіду розуміння природи виникнення, функціонування та розвитку психічних явищ.

СК3. Здатність до розуміння природи поведінки, діяльності та вчинків.

СК4. Здатність самостійно збирати та критично опрацьовувати, аналізувати та узагальнювати психологічну інформацію з різних джерел.

СК5. Здатність використовувати валідний і надійний психодіагностичний інструментарій.

СК6. Здатність самостійно планувати, організувати та здійснювати психологічне дослідження.

СК7. Здатність аналізувати та систематизувати одержані результати, формулювати аргументовані висновки та рекомендації.

СК8. Здатність організувати та надавати психологічну допомогу (індивідуальну та групову).

СК9. Здатність здійснювати просвітницьку та психопрофілактичну відповідно до запиту.

СК10. Здатність до підготовки та презентацій наукового-дослідницького матеріалу для проінформованої аудиторії.

СК11. Здатність дотримуватися норм професійної етики.

СК12. Здатність до особистісного та професійного самовдосконалення, навчання та саморозвитку.

Додаткові спеціальні компетенції:

СК-13. Здатність здійснювати психоконсультативну роботу відповідно до запиту під супервізією викладача-практика (супервізора).

СК-14. Здатність до досягнення необхідних стандартів знань та умінь з психології для продовження навчання на наступному рівні вищої освіти.

СК-15. Здатність до розроблення концептуальних та інноваційних проектних рішень з планування психологічної діяльності (супроводу).

СК-16. Здатність до достатніх фахових компетентностей, щоб претендувати на первинні посади щодо психологічної діяльності

Програмні результати навчання

ПР1. Аналізувати та пояснювати психічні явища, ідентифікувати психологічні проблеми та пропонувати шляхи їх розв'язання.

ПР2. Розуміти закономірності та особливості розвитку і функціонування психічних явищ в контексті професійних завдань.

ПР3. Здійснювати пошук інформації з різних джерел, у т.ч. з використанням інформаційно-комунікаційних технологій, для вирішення професійних завдань.

ПР4. Обґрунтовувати власну позицію, робити самостійні висновки за результатами власних досліджень і аналізу літературних джерел.

ПР5. Обирати та застосовувати валідний і надійний психодіагностичний інструментарій (тести, опитувальники, проєктивні методики тощо) психологічного дослідження та технології психологічної допомоги.

ПР6. Формулювати мету, завдання дослідження, володіти навичками збору первинного матеріалу, дотримуватися процедури дослідження.

ПР7. Рефлексувати та критично оцінювати достовірність одержаних результатів психологічного дослідження, формулювати аргументовані висновки.

ПР8. Презентувати результати власних досліджень усно / письмово для фахівців і нефаківців.

ПР9. Пропонувати власні способи вирішення психологічних задач і проблем у процесі професійної діяльності, приймати та аргументувати власні рішення щодо їх розв'язання.

ПР10. Формулювати думку логічно, доступно, дискутувати, обстоювати власну позицію, модифікувати висловлювання відповідно до культуральних особливостей співрозмовника.

ПР11. Складати та реалізовувати план консультативного процесу з урахуванням специфіки запиту та індивідуальних особливостей клієнта, забезпечувати ефективність власних дій.

ПР12. Складати та реалізовувати програму психопрофілактичних та просвітницьких дій, заходів психологічної допомоги у формі лекцій, бесід, круглих столів, ігор, тренінгів, тощо, відповідно до вимог замовника.

ПР13. Взаємодіяти, вступати у комунікацію, бути зрозумілим, толерантно ставитися до осіб, що мають інші культуральні чи гендерно-вікові відмінності.

ПР14. Ефективно виконувати різні ролі у команді у процесі вирішення фахових завдань, у тому числі демонструвати лідерські якості.

ПР15. Відповідально ставитися до професійного самовдосконалення, навчання та саморозвитку.

ПР16. Знати, розуміти та дотримуватися етичних принципів професійної діяльності психолога.

ПР17. Демонструвати соціально відповідальну та свідому поведінку, слідувати гуманістичним та демократичним цінностям у професійній та громадській діяльності.

ПР18. Вживати ефективних заходів щодо збереження здоров'я (власного й оточення) та за потреби визначати зміст запиту до супервізії.

3. Етапи навчальної пропедевтичної практики (психолога-стажиста)

Зміст **навчальної пропедевтичної практики (психолога-стажиста)** визначається програмою, а її терміни і порядок проведення – навчальним планом.

Перед початком практики на факультеті психології проводиться настановна конференція, у якій беруть участь студенти-практиканти та їх керівники від університету та бази практики. На ній відповідальні за проведення практики від кафедр ознайомлюють студентів та керівників з розпорядженням про проходження навчальної пропедевтичної практики (психолога – стажиста), вимогами щодо проходження практики, обов'язками студентів-практикантів та керівників. Для кожної бази практики з числа студентів призначається староста.

Основними обов'язками студентів-практикантів є:

1. Розпочати і завершити практику у визначений термін.
2. Перебувати на базі практики відведену кількість годин.
3. Якісно виконувати усю роботу, передбачену програмою практики.
4. Дотримуватися правил внутрішнього розпорядку бази практики.

5. Виконувати розпорядження адміністрації бази практики та керівників практики.

6. Дотримуватися норм поведінки.

7. Дотримуватися положень Кодексу психологів.

8. Вчасно оформити документацію.

9. Захистити звіт по практиці на підсумковій конференції.

Основними обов'язками керівника практики від університету є:

1. Ознайомити студентів-практикантів з правилами техніки безпеки та протипожежної безпеки на робочому місці.

2. Ознайомити студентів з метою та завданнями практики.

3. Ознайомити студентів з правилами ведення документації.

4. Допомогти укласти індивідуальний план (календарний графік проходження практики) практикантів, затвердити його та контролювати виконання.

5. Проводити індивідуальні та групові консультації.

6. Контролювати хід практики.

7. Оцінити роботу студентів на практиці.

8. Взяти участь у настановній та підсумковій конференціях з питань практики.

Основними обов'язками керівника від бази практики є:

1. Ознайомити студентів-практикантів з базою практики.

2. Допомогти укласти індивідуальний план (календарний графік проходження практики) практикантів та контролювати його виконання.

3. Проводити індивідуальні та групові консультації.

4. Контролювати хід практики.

5. Оцінити роботу студентів на практиці, їхню готовність до професійної діяльності.

6. Підготувати характеристику на студента-практиканта.

Реалізація закладених в основу програми навчальної пропедевтичної практики (психолога-стажиста) змісту й основних завдань, передбачає проходження студентами наступних етапів роботи.

Етапи	Зміст, основні завдання, тривалість
Підготовчий	1. Наставочне заняття. 2. Знайомство студентів з програмою практики. 3. Опрацювання необхідного теоретичного матеріалу. 4. Розподіл студентів по групам, закріплення керівників груп і баз проходження практики.
Ознайомлювальний	1. Ознайомлення з базовою установою, визначеною для проходження практики. 2. Ознайомлення з основними відомчими нормативно-правовими актами, які регламентують діяльність практичного психолога в установі (організації). 3. Ознайомлення з функціональними обов'язками

	<p>психолога установи (організації).</p> <p>4. Складання студентами календарного графіку проходження практики) й узгодження з керівником практики і психологом установи.</p>
Основний	<ol style="list-style-type: none"> 1. Ознайомлення з основними формами та напрямками роботи психолога. 2. Ознайомлення з організацією робочого кабінету (місця) психолога. 3. Вивчення робочого графіка психолога. 4. Спостереження за проведенням діагностичної роботи психологом. 5. Допомога психологу в підготовці до тестування та обробки даних. 6. Спостереження за проведенням консультативної роботи психологом. 7. Спостереження за веденням консультацій психологом. 8. Допомога в оформленні протоколу консультативної бесіди. 9. Спостереження за поведінкою психолога та клієнта під час проведення консультації. 10. Спостереження за проведенням психокорекційної роботи психолога. 11. Участь у роботі тренінгової групи (можливість розігрування певної ролі за завданням психолога). 12. Участь у проведенні групової дискусії (підготовка відповідних тем для групової дискусії). 13. Опрацювання інших технік для проведення психокорекційної роботи. 14. Спостереження за проведенням просвітницької роботи психологом. 15. Опрацювання літератури на замовлення психолога установи. 16. Допомога у підготовці матеріалів для проведення психологом тематичних бесід, наукових семінарів, лекцій. 17. Допомога психологу у проведенні просвітницької роботи.
Підсумковий	<ol style="list-style-type: none"> 1. Аналіз ефективності практики і пропозиції по удосконаленню її проведення. 2. Оформлення щоденника практики та подання його на затвердження методисту і керівнику від бази практики. 3. Оформлення та презентація на факультеті стінгазети з інформацією про проходження практики психолога – стажиста. 4. Захист матеріалів практики.

4. Завдання для самостійної роботи

№з/п	Зміст завдання
1	Складання студентами календарного графіку проходження практики та його узгодження з керівником практики і психологом установи.
2	Складання графіку відвідування баз проходження практики.
3	Ознайомлення з основними відомчими нормативно-правовими актами, які регламентують діяльність практичного психолога в установі (організації).
4	Ознайомлення з функціональними обов'язками психолога установи (організації).
5	Заповнення щоденника спостережень.
6	Ознайомлення з діяльністю психологічної служби за місцем проходження практики: <ul style="list-style-type: none"> • з планом та змістом роботи психолога; • обов'язками практикуючого психолога; • розподілом часу на різні види діяльності; • психологічною документацією; • робочим місцем психолога; • вимогами щодо оформлення кабінету психолога.
7	Присутність під час проведення психологічних обстежень, бесід, консультування. Допомога в обробці результатів проведених психодіагностичних досліджень.
8	Оформлення звітної документації про проходження практики.
9	Аналіз ефективності проходження практики студентами-стажистами, розробка пропозицій щодо вдосконалення її проведення.
10	Оформлення звітної документації практики.

5. Індивідуальні завдання

№ з/п	Назва теми
1	Представлення рекламно-інформаційних матеріалів на базі практики (буклети, листівки, плакати, інформація про умови вступу, психологічні послуги, що надає факультет тощо). Інформування про проведення «Дня відкритих дверей» та профорієнтаційну програму «Відчуй себе студентом факультету психології» з метою популяризації спеціальності «Психологія».
2	Допомога в організації та проведенні профорієнтаційних заходів (круглі столи, тренінги, групові дискусії, лекції, профорієнтаційні бесіди, демонстрація слайдів, діагностика професійної спрямованості учнів, виховні заходи, сумісні вечори відпочинку, оформлення шкільних стінгазет із посиланням на сайт університету і факультету тощо) з метою популяризації спеціальності «Психологія».
3	Оформлення та презентація на факультеті стінгазети з інформацією про проходження навчальної пропедевтичної практики (психолога – стажиста).

Методи та засоби діагностики результатів проходження навчальної пропедевтичної практики (психолога-стажиста)

На всіх етапах проходження навчальної практики студенти отримують індивідуальні консультації у своїх викладачів-керівників.

В процесі здійснення практичної роботи передбачається ведення студентом щоденника (як звітної документації) з практики встановленого зразка, в якому висвітлюються всі етапи роботи і форми контролю.

Упродовж всього періоду практики з боку методистів і керівників забезпечується безперервний контроль її ефективності. По закінченні практики студенти представляють керівнику практики від вузу звітну документацію.

Формою звітності за навчальну пропедевтичну практику (психолога-стажиста) є оформлений щоденник із зазначенням відомостей про виконання студентом всіх завдань програми практики та індивідуальних завдань.

Загальні вимоги до оформлення матеріалів звіту про проходження навчальної пропедевтичної практики (психолога-стажиста)

Після проходження навчальної практики студент готує і здає в комісію із захисту практики щоденник із зазначенням відомостей про виконання всіх завдань практики та індивідуальних завдань.

У випадку, коли студент проходить практику за угодою з установою, звіт практики може складатись індивідуально з урахуванням угоди на цільову підготовку.

Наприкінці практики керівник від базової установи (психолог) дає відгук про роботу студента-практиканта, його ставлення до обов'язків, дисциплінованість тощо. У відгуку обов'язково повинна бути зазначена рекомендована оцінка за практику. Відгук підписують керівник практики від базової установи та керівник установи, а також завіряють печаткою установи.

Для оцінки навчальної пропедевтичної практики (психолога– стажиста) в комісію із захисту подається:

► ***щоденник навчальної пропедевтичної практики (психолога-стажиста)*** студента з відгуком психолога установи, висновками і його оцінкою.

Щоденник практики повинен містити:

- *Титульну сторінку* яка містить наступну інформацію: назва навчального закладу, факультет, назва документа, назва практики, назва бази практики, інформація про виконавця, керівника від бази практики та керівника від навчального закладу
- *Розпорядження на навчальну пропедевтичну практику (психолога – стажиста)*
- *Робочу програму навчальної пропедевтичної практики (психолога – стажиста)*
- *Інформацію про розподіл балів, які отримують студенти за проходження практики*

- *Критерії оцінювання роботи студентів*
- *Шкалу оцінювання (національну та ECTS)*
- *Загальні вимоги до оформлення матеріалів звіту про проходження навчальної пропедевтичної практики (психолога – стажиста)*
 - *Календарний графік проходження практики*
 - *Відгук керівника практикою від базової установи про роботу студента й оцінка його діяльності*
 - *Висновки керівника практики від факультету про роботу студента.*
- ▶ **допоміжна документація** (стінгазета, наочний матеріал, знімки тощо);

Розподіл балів, які отримують студенти

№ з/п	Види робіт	Максимальне оцінювання в балах
1	Складання плану роботи психолога-стажиста (календарного графіку проходження практики)	10
2	Участь у психодіагностичних обстеженнях та обробці отриманих результатів	10
3	Оформлення протоколу консультативної роботи	10
4	Аналіз графіка й основних форм роботи психолога	10
5	Участь у роботі тренінгової групи	10
6	Участь у проведенні групової дискусії	10
7	Допомога у підготовці матеріалів для проведення психологом тематичних бесід, наукових семінарів, лекцій	10
8	Захист матеріалів практики	30
	Разом у балах	100

* Пункти № 1–7 – оцінюються керівником від бази практики.

Пункт № 8 – оцінка пропонується керівником від факультету, затверджується комісією.

Критерії оцінювання роботи студентів

При оцінці роботи студентів на практиці враховується оцінка керівника від факультету та оцінка представника бази практики:

Теоретична підготовка:

- знання предмету;
- володіння матеріалом під час проходження навчальної пропедевтичної практики психолога – стажиста.

Психологічна майстерність та особистісні характеристики:

- психологічний такт;
- комунікабельність;
- емпатійність;
- не конфліктність;
- вміння налагоджувати стосунки з колективом;
- дисциплінованість під час проходження практики;
- вчасне виконання поставлених завдань;
- ініціативність;
- самостійність;
- професійна спрямованість;
- інноваційність тощо.

Оцінювання процесу проходження практики:

- допомога у проведенні виховних та профорієнтаційних заходів, психологічних обстежень, експериментів;
- допомога у формуванні технічної документації, облікової звітності на базах практики тощо;
- якість виконання письмових матеріалів і тематичних завдань;
- якість підсумкового аналізу і самоаналізу;

Оцінювання звітної документації:

- обсяг проведеної роботи в рамках програми практики;
- повнота, відповідність вимогам оформлення щоденника практики;
- акуратність і продуманість оформлення результатів практики;
- загальне оформлення щоденника;
- оформлення допоміжної документації (стінгазета, наочний матеріал, знімки тощо);
- аналіз ефективності практики і пропозиції по удосконаленню її проведення;
- своєчасність подання звітної документації на кафедру (Термін подання матеріалів звіту (щоденника) керівнику від факультету не пізніше, ніж за три дні до захисту).

Захист практики:

- оцінка захисту матеріалів і результатів дослідження перед комісією (компетентність, уміння представити й узагальнити результати проведеної роботи, давати аргументовану відповідь на питання).

Шкала оцінювання (національна та ECTS)

Переведення підсумкових семестрових оцінок, виражених у балах за багатобальною шкалою, в оцінки за національною шкалою та шкалою ECTS здійснюється відповідно до наведеної нижче таблиці:

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	A	відмінно	зараховано
82 – 89	B	добре	
75 – 81	C		
67 – 74	D	задовільно	
60 – 66	E		
1 – 59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	незараховано з можливістю повторного складання

Методичне забезпечення

1. Аврамченко Н. В. Практична спрямованість студентів-психологів під час проходження практики : метод. рек. / Н. В. Аврамченко. –К : НПУ ім. М. Драгоманова. – 2007. – 64 с.

2. Методичні рекомендації до організації навчально-дослідницької діяльності студентів та написання наукових робіт/ Укладач О. Є. Іванашко. – Луцьк, РВВ «Вежа» ВНУ ім. Лесі Українки, 2011. – 60 с.

3. Мітлош А. В. Федотова Т. В. Методичні рекомендації до курсових робіт з дисципліни «Загальна психологія», «Соціальна психологія» для студентів спеціальностей «Психологія», «Соціальна педагогіка», «Початкова освіта» / Антоніна Василівна Мітлош, Тетяна Володимирівна Федотова. – РВВ „Вежа” СНУ імені Лесі Українки, 2012. – 21 с.

4. Мудрик А. Б. Соціально-психологічна діагностика : метод. рек. до самост. та індивід. роботи студ. / уклад. А.Б. Мудрик; Східноєвропейський нац. ун-т імені Лесі Українки, Ф-т психології, каф. заг. та соц. психології. – Луцьк : ССНУ ім. Лесі Українки, 2012. – 45 с.

5. Мудрик А. Б. Загальна психологія : навч-метод. матеріали до курсу / Алла Богданівна Мудрик. – Луцьк : Вежа–Друк, 2013. – 37 с.

6. Мудрик А. Б. Соціальна психологія : навч-метод. матеріали до курсу / Алла Богданівна Мудрик. – Луцьк : Вежа–Друк, 2013. – 44 с.

7. Федотова Т. В. Соціальна психологія : методичні рекомендації до самостійної роботи студентів / Тетяна Володимирівна Федотова. – Луцьк : [б.в.], 2012. – 36 с.

8. Федотова Т. В. Соціальна психологія та спецпрактикум із соціальної психології : робоча навчальна програма / Тетяна Володимирівна Федотова. – Луцьк : Ред.-вид. відд. „Вежа” Волин нац. ун-ту ім. Л.Українки, 2012. – 70 с.

9. Федоренко Р. П., Шкарлатюк К. І. Психологічна практика в клініці : навч.-метод. посіб. [текст] / Раїса Петрівна Федоренко, Катерина Іванівна Шкарлатюк. – Луцьк : Вежа-Друк, 2013. – 232 с.

10. Рекомендована література

Базова

1. Абрамова Г. С. Практическая психология: учебник для студентов вузов / Г. С. Абрамова. – Изд. 6-е, перераб. и доп. – М. : Академический проект, 2001. – 480 с.

2. Активные методы в работе психолога : Сб. науч. тр. / Отв.ред. И. В. Дубровина. – М., 2007. – 165 с. .

3. Баскаков А. Я., Методология научного исследования / А. Я. Баскаков, А. В. Туленков. – К. : МАУП, 2002. – 158 с.

4. Болотова А. К. Прикладная психология : учеб. для вузов / А. К. Болотова – М. : Аспект Пресс, 2001. – 383 с.

5. Бурлачук Л.Ф. Психодиагностика / Л. Ф. Бурлачук. – СПб. : Питер, 2002. – 356 с.

6. Бурлачук Л.Ф. Словарь-справочник по психодиагностике / Л. Ф. Бурлачук. – СПб. : Питер, 2002. – 528 с.

7. Бурлачук Л. Ф., Савченко Е. П. Психодиагностика (психодиагностический инструментарий и его применение в условиях социальных служб) / Л. Ф. Бурлачук, Е. П. Савченко – К., 1995. – 100 с.

8. Галян І. М. Психодіагностика : навчальний посібник / І. М. Галян. – К. : Академвидав, 2009. – 464 с.

9. Горбатов Д. С. Практикум по психологическому исследованию / Д. С. Горбатов – Самара : Издательский Дом «БАХ-РАХ-М», 2000. – 248с.

10. Дружинин В. Н. Практика психологического исследования / В. Н. Дружинин – М., 2009. – 264 с.

11. Дуткевич Т. В. Практична психологія : вступ до спеціальності. – [навч. посібник для ВНЗ] / Т. В. Дуткевич, О. В. Савицька. – 2-е вид. – Київ, 2010. – 256 с.

12. Ковальчук В. В., Основи наукових досліджень : навчальний посібник / В. В. Ковальчук, Л. М. Моїсеєв. – 2-ге вид. перероблене і доповнене. – К.; ВД «Професіонал». – 214 с.

13. Марков В. Н. Психодиагностика : диагностика личностно-профессионального потенциала : учеб. пособие / В. Н. Марков – РАГС, 2005. – 72 с.

14. Методы социально-психологического исследования : учебное пособие для вузов / под ред. Т. В. Фоломеевой. – Кемерово : Юнити, 2002. – 277 с.
15. Мостова К. К. Соціально-психологічні аспекти підготовки студентів ВНЗ до практики / К. К. Мостова – К., 2008. – 62 с.
16. Наследов А. Д. Математические методы психологического исследования. Анализ и интерпретация данных : учеб. пособие / А. Д. Наследов. – 2-е изд., испр. и доп. – СПб. : Речь, 2006. – 392 с.
17. Немов Р. С. Психология / Р. С. Немов – М. : Просвещение, 1995. – 500 с.
18. Немов Р. С. Психология : словарь-справочник : В 2-х ч. Ч.1. / Р. С. Немов – М. : Владос-ПРЕСС, 2003. – 304 с.
19. Общая психодиагностика / под ред. А. А. Бодалева, В. В. Столина. – СПб. : Речь, 2000. – 420 с.
20. Основы практичної психології / В. Панок, Т. Титаренко, Н. Чепелева та ін. : підручник. – Київ : Либідь, 1999. – 536 с.
21. Основы психології : підручник / За заг. ред. О. В. Киричука, В. А. Роменця. – К. : Либідь, 2002. – 630 с.
22. Полтавченко Н. Г. Психологічне дослідження особистості / Н. Г. Полтавченко – К., 2007. – 231 с.
23. Практикум із загальної психології / За ред. Т. І. Пашукової – К. : Т-во «Знання», КОО, 2000. – 204 с.
24. Практикум по психологии профессиональной деятельности и менеджмента : учеб. пособие / под. ред. Г. С. Никифора, М. А. Дмитриевой, В. М. Сметкова. – 2-е изд. – СПб. : Изд-во ун-та, 2001. – 240 с.
25. Приходько Ю. О. Практична психологія : введення у професію : навч. посібник. – 2-е вид. / Юлія Олексіївна Приходько – К. : Каравела, 2010. – 232 с.
26. Психологія : підручник / За ред. Ю. Л. Трофімова – К. : Либідь, 2001. – 390 с.
27. Психологические тесты : В 2-х т. / Под. ред. А. А. Карелина. Т. 1. – М. : ВЛАДОС, 2003. – 248 с.
28. Робер М., Тильман Ф. Психология индивида и группы / М. Робер, Ф. Тильман – М. : Прогресс, 1998. – 256 с.
29. Романова, Е.С. Психодиагностика : учебное пособие для вузов по направлению и специальностям психологии / Е.С. Романова . – СПб. : Питер, 2006. – 400 с.
30. Русинка І. І. Психологія : навчальний посібник / І. І. Русинка – К. : Знання, 2007. – 367 с.
31. Туриніна О. Л. Практикум по психології : навч. посіб. – К. : МАУП, 2007. – 186 с.
32. Фетискин Н. П. Социально-психологическая диагностика развития личности и малых групп / Н. П. Фетискин, В. В. Козлов, Г. М. Мануйлов. – М. : Изд-во ин-та психотерапии, 2005. – 490 с.

33. Цехмістрова Г. С. Основи наукових досліджень : навчальний посібник / Г. С. Цехмістрова. – К. : ВД «Слово», 2003. – 185 с.

34. Цигульська Т. Ф. Загальна та прикладна психологія : навчальний посібник / Т. Ф. Цигульська – К. : Наукова думка, 2000. – 190 с.

35. Шейко В. М., Організація та методика науково-дослідницької діяльності : підручник. – 2-е вид., переробл. і доп / В. М. Шейко, Н. М. Кушнарєнко. – К. : Знання-Прес, 2007. – 154 с.

Допоміжна

36. Варій М. Й. Загальна психологія : навчальний посібник / Мирон Йосипович Варій. – К. : «Центр учбової літератури», 2007. – 968 с.

37. Вікова та педагогічна психологія : навч. посіб. / О. В. Скрипченко, Л. В. Долинська, З. В. Огороднійчук та ін. 2-ге вид. – К. : Каравела, 2007. – 400 с.

38. Гамезо М. В., Петрова Е. А., Орлова Л. М. Возрастная и педагогическая психология : учеб. пособие для студентов всех специальностей педагогических вузов / М. В. Гамезо, Е. А. Петрова, Л. М. Орлова. – М. : Педагогическое общество России, 2003. – 512 с.

39. Дубравська Д. М. Основи психології : навчальний посібник / Д. М. Дубравська.– Львів : Світ, 2001. – 280 с.

40. Загальна психологія : підручник / О. В. Скрипченко, Л. В. Долинська, З. В. Огороднійчук та ін. – К. : Либідь, 2005. – 464 с.

41. Загальна психологія / За заг. ред. С. Д. Максименка. Підручник. – Вінниця : Нова книга, 2004. – 704 с.

42. Кириленко Т. С. Психологія: емоційна сфера особистості : навчальний посібник / Т. С. Кириленко. – К. : Либідь, 2007. – 256 с.

43. Клименко В. В. Психологія творчості : навчальний посібник / В. В. Клименко. – К. : Центр навч. літератури, 2006. – 480 с.

44. Лозниця В. С. Психологія і педагогіка : основні положення. Навчальний посібник / В. С. Лозниця. – К. : «ЕксОб», 1999. – 303 с.

45. Максименко С. Д., Соловієнко В. О. Загальна психологія : навчальний посібник / Сергій Дмитрович Максименко, Валентин Олександрович Соловієнко. – К. : МАУП, 2000. – 256 с.

46. М'ясоїд П. А. Курс загальної психології: у 2 т. : підручник / П. А. М'ясоїд. – К. : Алеута, 2011. – 496 с.

47. Основи психології : підручник / За заг. ред. О. В. Киричука, В. А. Роменця. – К. : Либідь, 2002. – 630 с.

48. Савчин М. В., Василенко Л. П. Вікова психологія : навчальний посібник / М. В. Савчин, Л. П. Василенко. – К. : Академвидав, 2005. – 360 с.

49. Скрипченко О. В. Загальна психологія / О. В. Скрипченко, Л. В. Долинська, З. В. Огороднійчук та ін. : посібник – К. : Каравела, 2012. – 464 с.

50. Степанов О. М., Фіцула М. М. Основи психології і педагогіки : навчальний посібник / О. М. Степанов, М. М. Фіцула. – К. : Академвидав, 2005. – 520 с.

51. Столяренко Л. Д. Основы психологии / Л. Д. Столяренко. – Ростов-на-Дону : Феникс, 1997. – 721 с.
52. Столяренко А. М. Психология и педагогика : учебное пособие. / А. М. Столяренко. – М. : ЮНИТИ-ДАНА, 2004. – 423 с.
53. Цимбалюк І. М. Психологія / І. М. Цимбалюк. – К. : ВД «Професіонал», 2004. – 304 с.

11. Інформаційні ресурси

1. <http://testme.org.ua/glossary/detali/902>
2. www.yapsy.ru и др. електронні версії книг, статей, сайти

12. Додаткові вказівки та рекомендації

Додаток А

(Зразок оформлення титульної сторінки до звітних матеріалів)

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ВОЛИНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ЛЕСІ УКРАЇНКИ
ФАКУЛЬТЕТ ПСИХОЛОГІЇ**

**ЩОДЕННИК
ПРОХОДЖЕННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ПРОПЕДЕВТИЧНОЇ
ПРАКТИКИ (ПСИХОЛОГА – СТАЖИСТА)**

студента (ки) _____ групи

(прізвище та ім'я студента)

у термін з _____ до _____

База практики: _____

Допущено до захисту
МП

(бази практики)

(Керівник установи)

Керівник від бази практики

(посада, підпис, прізвище, ім'я, по батькові)

Керівник практики від факультету

(посада, підпис, прізвище, ім'я, по батькові)

Календарний графік проходження практики

№	Дата	Зміст роботи	Відмітка про виконання

Керівник від бази практики

(посада, підпис, прізвище, ім'я, по батькові)

Керівник практики від факультету

(посада, підпис, прізвище, ім'я, по батькові)

Звіт студента про проходження практики психолога-стажиста

Керівник від бази практики

(посада, підпис, прізвище, ім'я, по батькові)

Керівник практики від факультету

(посада, підпис, прізвище, ім'я, по батькові)

**Відгук керівника практикою від базової установи
про роботу студента та оцінка його діяльності**

№ з/п	Види робіт	Оцінювання в балах	Максимальне оцінювання в балах
1	Складання плану роботи психолога-стажиста		10
2	Участь у психодіагностичних обстеженнях та обробці отриманих результатів		10
3	Оформлення протоколу консультативної роботи		10
4	Аналіз графіка й основних форм роботи психолога		10
5	Участь у роботі тренінгової групи		10
6	Участь у проведенні групової дискусії		10
7	Допомога у підготовці матеріалів для проведення психологом тематичних бесід, наукових семінарів, лекцій		10
	Разом у балах		100

**Характеристика керівника від бази практики
на студента-практиканта**

Підпис керівника від бази практики _____
(посада, підпис, прізвище,
ім'я, по батькові)

М.П. “ _____ ” _____ 200 ____ р.

Висновки керівника практики від факультету про роботу студента

Оцінка захисту матеріалів практики

Підпис керівника від факультету _____
(посада, підпис, прізвище)

Оцінка за практику _____

Підписи членів комісії _____

“ _____ ” _____ 200 ____ р.